

Kelionės po kaimynines Baltijos šalis itin populiarios vasarą. Vis dėlto, vos kirtus šalies sieną vairuotojus gali nustebinti kitokia vairavimo kultūra. Tokie dalykai, kaip skirtinga greičio viršijimo tolerancija ar neoficialūs kelių eismo susitarimai, ne tik kelia stresą, bet ir gali apkartinti kelionę. Ekspertai įvardijo pagrindinius Lietuvos, Latvijos ir Estijos vairavimo kultūros skirtumus, kuriuos verta žinoti kiekvienam keliaujančiam.

Lietuviai - greičio mėgėjai

Nors greičio viršijimas visose Baltijos šalyse išlieka problema, Lietuvoje vairuotojai yra labiau linkę paspausti akseleratorių, įsitikinęs žurnalistas, automobilių testuotojas Vitoldas Milius.

„Ne dėl to, kad mes būtume blogesni vairuotojai, o dėl kontrolės pobūdžio. Turim stacionarių matuoklių, ypač vidutinio greičio ruožuose, bet trūksta nuolatinės, gyvos kontrolės. Dėl šios priežasties vairuotojai linkę laikytis taisyklių tik ten, kur žino, kad yra stebimi. O kai tik išvažiuoja iš kontroliuojamo greičio zonos, prasideda improvizacija“, – sako jis.

Kaip pavyzdį ekspertas nurodo greičio mėgėjų tramdymą Latvijoje. Dar visai neseniai paspausti greičio pedalą ten mėgdavo ne tik vietiniai, bet ir atvykę keliautojai. Vis dėlto situacija pradėjo keistis keliuose padaugėjus nežymėtų policijos automobilių.

„Tave gali nufotografuoti iš priekio ar galo, ir tu niekada nežinai, kur jie yra. Tai kelia įtampą, bet ir keičia elgesį prie vairo – tiesiog nebenori rizikuoti“, – teigia V. Milius.

Panaši situacija ir Estijoje, kur eismo priežiūra yra kur kas aktyvesnė ir įvairesnė, įskaitant ne tik greičio matuoklius, bet ir dažnus policijos reidus.

„Estai važiuoja pagal taisykles ne todėl, kad yra lėtesni – tarp jų net pasaulinio lygio lenktynininkų yra – bet todėl, kad sistema veikia. Kontrolės forma, ypač netikėtumo faktorius, lemia jų atsargesnį vairavimą. Didesnį vairuotojų drausmingumą skatina ir tolerancijos neturintys greičio matuokliai, kurie fiksuoja viršytą greitį vos 1–2 kilometrais per valandą“, – įsitikinęs V. Milius.

Latvijos „trečia juosta“ ir nematyti tramvajai

Lankantis Latvijoje gali nustebinti tam tikri nerašyti susitarimai, pavyzdžiui, vietinių taikoma „trečiosios juostos“ taisyklė, atliekant lenkimą kelyje. Dviejų juostų kelyje kai kurie

vairuotojai pasitraukia arčiau kelkraščio, taip praleisdami lenkiantįjį.

„Tokie manevrai veikia tik tada, kai visi kelyje elgiasi darniai. Bet taip vairuoti yra rizikinga, ypač jei kelyje nėra pakankamai vietos ar vienas vairuotojas nespėja sureaguoti. Anksčiau tokių lenkimų dažnai būdavo galima pamatyti Lenkijoje, bet kai lenkai prisitiesė gerų kelių, jiems nebereikia šitaip daryti“, – pasakoja V. Milius.

Pasak jo, keliaujančius lietuvius gali nustebinti ir rečiau kelyje sutinkamos transporto priemonės. „Kartais žmonės pasimeta Rygoje ar Taline pamatę tramvajų – juk Lietuvoje jų nėra. Ir tada visos taisyklės, kurias gal mokėmės prieš 30 metų laikydami vairavimo egzaminą, pasimiršta. Iškart stresas! Mano patarimas – tokioje situacijoje neskubėti ir stebėti, kaip elgiasi kiti vairuotojai tokioje situacijoje.“

Automobilių nuomos atstovai taip pat pastebi, kad vairuotojai nevengia pasitikslinti dėl vairavimo niuansų kitose šalyse, net jei vykstama į kaimyninę Latviją ar Estiją.

„Skirtumai tarp Baltijos šalių nėra didžiuliai, bet kartais vairuotojai jaučiasi kiek neužtikrinti vairuodami naujoje vietoje. Visais atvejais rekomenduojame vadovautis kelių eismo taisyklėmis, atidžiau stebėti kelio ženklus ir nebijoti naudotis navigacijos programėlėmis, kurios ne tik gali parinkti geresnį maršrutą, bet ir įspėti dėl greičio viršijimo“, – sako „Europcar Lietuva“ vadovas Einoras Čiagus.

Pagarba - universali eismo kalba

Anot ekspertų, svarbiausia taisyklė keliaujant užsienyje – įsilieti į srautą ir stebėti vietinius vairuotojus.

„Jeigu darai viską atvirkščiai nei visi aplinkui – tikėtina, kad klysti. Nesvarbu, kokį kelio ženklą matai – briedį ar elnią – esmė ta pati: gali išbėgti gyvūnas, vairuok atsargiai. Jei jau nežinai, kaip elgtis, geriau sustok, pasitikrink. Kelyje negali būti jokių „va bank“, ai, prašoksiu paspaudęs greičio pedalą“, – sako V. Milius.

Jam pritaria ir „Europcar Lietuva“ atstovas – vairuojant užsienyje rekomenduojama neskubėti ne tik dėl galimų kelių eismo taisyklių pažeidimo, bet ir gresiančių baudų.

„Visos trys Baltijos laikosi panašių Europos Sąjungos standartų, pavyzdžiui, greičio ribojimų – mieste, jei nenurodyta kitaip, galima važiuoti 50 km/h, užmiesčio keliuose – 90 km/h greičiu. Tačiau baudos už greičio viršijimą gali skirtis net kelis kartus, tad visada rekomenduojame būti atidesniems“, – pabrėžia E. Čiagus.

Itin svarbu gerbti kitus vairuotojus – laiku parodyti posūkio signalą, suklydus atsiprašyti.

„Tu esi svečias kitoje šalyje ir jų eisme, bet norint vairuoti Estijoje gi nereikia mokytis estų kalbos. Vairuotojai „susikalba“ rodydami signalus. O žmonės visur panašūs – į pagarbą atsakoma tuo pačiu“, – sako žurnalistas V. Milius.

